

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	кількість кредитів ЄКТС – 4; загальна кількість годин – 120, з яких: практичних занять – 40 год. Форми семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	англійська, державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Антонюк Марина, к. філол. н., доцент кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 451а (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> maryna.antoniuk@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/antonyuk-maryna-anatoliyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови вивчення навчальної дисципліни	Загальна теорія перекладу, Сучасна англійська література, Навчальна практика з перекладу.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою (англійською та німецькою). <i>фахові:</i> ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови (англійську та німецьку), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 13. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог.
Програмні результати навчання	ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (перша – англійська, друга – німецька). ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, критичне мислення, міжкультурна компетентність, висока адаптивність, навички тайм-менеджменту та вміння вирішувати навчальні проблеми.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувані в здобувачів вищої освіти професійних умінь аналізувати та здійснювати художній переклад з урахуванням стилістичних, культурних і прагматичних особливостей оригіналу шляхом зіставлення авторських текстів і перекладацьких рішень у мовних парах українська–англійська та англійська–українська.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Художній переклад як фах і творча практика.

Тема 2. Українська література в англослов'янському світі: варіантність перекладів.

Тема 3. Англослов'янська література в українських перекладах: традиція і сучасність.

Тема 4. Лексичні виклики при перекладі сучасної української прози.

Тема 5. Синтаксис і темпоритм у перекладі філософської прози.

Тема 6. Переклад сучасної української поезії: верлібр і образність.

Тема 7. Метафора, міф і біблійна алюзія в перекладі поезії.

Тема 8. Іронія, графіка і авторська гра з мовою.

Тема 9. Актуальні проблеми художнього перекладу в умовах війни і травматичного досвіду.

Тема 10. Професійний розвиток перекладача в Україні: можливості й перспективи.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль), інтерактивні методи (дискусії), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання тестових завдань та практичних завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування лабораторних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним

	планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapronefor_malnuosvitu2025.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyu_vannyazdobuvachiv2025.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 512 с.
2. Литвин І. М. Перекладознавство : навч. посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. 288 с.
3. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства. Харків : ХНУ імені В. Каразіна, 2016. 116 с.
4. Стріха М. Український переклад і перекладачі: між літературою і націєтворенням. Київ : Дух і Літера, 2020. 520 с.

Допоміжні

1. Антонюк М. Проблема редагування перекладів в англomовній науково-практичній літературі. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 22 березня 2023 р.)*. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 170—174.
2. Антонюк М. Теоретико-дидактичні засади мультимодального аналізу рекламного дискурсу. *Матеріали 54-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта в контексті глобальних викликів»*. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 182—184.
3. Карабан В.І, Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову :навч. посібник. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с.
4. Радчук В. Держава тлумачів. *Всесвіт*. 2005. № 5–6. С. 173–185. URL: <https://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/76/41/>
1. Mossop, Brian. *Revising and Editing for Translators*. 4th ed. Routledge, 2020. 302 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Collins Online Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/>
2. Dictionary by Merriam-Webster. URL: <https://www.merriam-webster.com>

Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.
------------------------	---

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Тренувальні вправи	Захист проєкту	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Художній переклад як фах і творча практика.	2	2	20	4	8
Тема 2. Українська література в англomовному світі: варіантність перекладів.	2	2		4	8
Тема 3. Англomовна література в українських перекладах: традиція і сучасність.	2	2		4	8
Тема 4. Лексичні виклики при перекладі сучасної української прози.	2	2		4	8
Тема 5. Синтаксис і темпоритм у перекладі філософської прози.	2	2		4	8
Тема 6. Переклад сучасної української поезії: верлібр і образність.	2	2		4	8
Тема 7. Метафора, міф і біблійна алюзія в перекладі поезії.	2	2		4	8
Тема 8. Іронія, графіка і авторська гра з мовою.	2	2		4	8
Тема 9. Актуальні проблеми художнього перекладу в умовах війни і травматичного досвіду.	2	2		4	8
Тема 10. Професійний розвиток перекладача в Україні: можливості й перспективи.	2	2		4	8
Разом	20	20	20	40	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Бал	Критерій оцінювання
2	Здобувач вищої освіти повно та аргументовано відповідає на запитання, демонструє знання принципів, технологій і прийомів створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, коректно застосовує елементи лінгвістичного та літературознавчого аналізу тексту, використовує фахову термінологію, наводить доречні приклади з художніх текстів або перекладів.
1	Здобувач вищої освіти дає частково правильну відповідь, виявляє загальне розуміння принципів і прийомів створення текстів і перекладів різних жанрів і стилів, фрагментарно здійснює аналіз тексту, допускає неточності у формулюваннях або прикладах, використовує обмежену фахову термінологію.
0	Здобувач вищої освіти не розкриває змісту запитання, не демонструє знання принципів і прийомів створення текстів і перекладів різних жанрів і стилів, не здатний здійснити лінгвістичний або літературознавчий аналіз тексту або відповідь є відсутньою.

Шкала та критерії оцінювання тренувальних вправ

Бал	Критерій оцінювання
2	Здобувач вищої освіти правильно та повною мірою виконує тренувальні вправи, демонструє розуміння принципів і прийомів створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, уміє застосовувати лінгвістичний і літературознавчий аналіз під час роботи з текстом, коректно використовує фахову термінологію, не допускає суттєвих помилок.
1	Здобувач вищої освіти виконує тренувальні вправи частково, виявляє загальне розуміння принципів і прийомів створення текстів різних жанрів і стилів, застосовує елементи аналізу тексту непослідовно, допускає окремі змістові, термінологічні або мовні неточності.
0	Здобувач вищої освіти не виконує тренувальні вправи або виконує їх неправильно, не демонструє розуміння принципів створення текстів різних жанрів і стилів, не здатний застосувати елементи лінгвістичного чи літературознавчого аналізу, завдання залишені без відповіді або виконані формально.

Шкала та критерії оцінювання захисту проєкту

Бал	Критерій оцінювання
20-18	Здобувач вищої освіти всебічно й аргументовано презентує проєкт, демонструє глибоке розуміння принципів, технологій і прийомів створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, здійснює послідовний лінгвістичний і літературознавчий аналіз текстового матеріалу, обґрунтовує перекладацькі рішення, вільно користується фаховою термінологією, чітко та логічно відповідає на запитання.
17-15	Здобувач вищої освіти успішно захищає проєкт, коректно застосовує принципи й прийоми створення текстів різних жанрів і стилів, здійснює переважно правильний аналіз тексту, аргументація здебільшого послідовна, відповіді на запитання достатньо повні, можливі поодинокі неточності або стилістичні огріхи.
14-12	Здобувач вищої освіти загалом демонструє належний рівень підготовки, використовує основні принципи й прийоми створення текстів, здійснює аналіз тексту на базовому рівні, аргументація перекладацьких рішень обмежена, відповіді на запитання неповні або не завжди переконливі, трапляються помилки термінологічного характеру.
11-9	Здобувач вищої освіти частково розкриває зміст проєкту, демонструє фрагментарне розуміння принципів створення текстів різних жанрів і стилів, аналіз тексту поверховий, перекладацькі рішення подані без належного обґрунтування, відповіді на запитання загальні, з помітними неточностями.
8-6	Здобувач вищої освіти презентує проєкт формально, демонструє обмежене розуміння принципів і прийомів створення текстів, не забезпечує цілісного аналізу текстового матеріалу, аргументація слабка або відсутня, відповіді на запитання непереконливі.
5-3	Здобувач вищої освіти поверхово або частково представляє проєкт, не демонструє належного розуміння принципів створення текстів різних жанрів і стилів, аналіз тексту відсутній або некоректний, відповіді на запитання фрагментарні або помилкові.
2-1	Здобувач вищої освіти не здатний представити проєкт у змістовному вигляді, не орієнтується в теоретичних і практичних засадах роботи з текстом, не здійснює аналізу тексту, не може відповісти на запитання.
0	Здобувач вищої освіти не здійснює захист проєкту або поданий матеріал не відповідає вимогам завдання.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бал	Критерій оцінювання
4	Здобувач вищої освіти повністю та самостійно виконує завдання, демонструє ґрунтовне розуміння принципів і прийомів створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, здійснює послідовний і аргументований аналіз текстового матеріалу, коректно використовує фахову термінологію, не допускає змістових помилок.
3	Здобувач вищої освіти загалом правильно виконує завдання, демонструє достатній рівень розуміння принципів і прийомів створення текстів різних жанрів і стилів, здійснює аналіз тексту з окремими неточностями, аргументація переважно логічна, можливі незначні помилки або стилістичні огріхи.
2	Здобувач вищої освіти виконує завдання частково, демонструє базове розуміння принципів створення текстів, аналіз тексту поверховий або фрагментарний, аргументація недостатня, трапляються змістові та термінологічні помилки.
1	Здобувач вищої освіти формально виконує завдання або подає його в неповному обсязі, не демонструє належного розуміння принципів створення текстів різних жанрів і стилів, аналіз тексту відсутній або некоректний, завдання виконано на мінімально допустимому рівні.
0	Здобувач вищої освіти не виконує завдання самостійної роботи або подає роботу, що не відповідає вимогам завдання, не демонструє розуміння принципів і прийомів створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів, не здійснює лінгвістичного чи літературознавчого аналізу тексту, робота відсутня або має формальний, несамостійний характер.